

Näytteitä antaville

Potilaana joudut usein antamaan näytteitä, esim. verinäytteitä tai kudospäytteitä. Näytteitä otetaan myös maakäräjien tarjoamien terveystarkastusten yhteydessä. Näitä näytteitä säilytetään rutiininomaisesti ns. biopankissa. Biopankkiin kerätään terveydenhuollon piirissä otettavia näytteitä – verinäytteitä, solunäytteitä tai muita kudospäytteitä – joita säilytetään yli kaksi kuukautta ja jotka voidaan yhdistää johonkin määrättyyn näytteenantajaan.

Tämän vuoksi näytteet säilytetään

Otettujen näytteiden säilyttäminen on tärkeää voidaksemme

- tutkia näytteesi uudelleen, jos esim. hoidolla ei ole tarkoitettua tehoa,
- antaa varmemman diagnoosin vertaamalla uusia ja jo säilytettyjä näytteitä keskenään,
- lähettää näytteen toisen asiantuntijan arvioitavaksi,
- kartoittaa ja ennaltaehkäistä tartuntatauteja,
- tarkastaa ja kehittää menetelmiämme ja rutiinejamme,
- kouluttaa hoitoalan ammattilaisia,
- harjoittaa lääketieteellistä tutkimustyötä sairauksien ehkäisemiseksi ja hoidon parantamiseksi.

Näin henkilötietosi ja antamasi näytteet suojataan

Näytteenoton yhteydessä antamasi henkilötiedot tallennetaan erityiseen rekisteriin. Asiattomat eivät voi nähdä, kuka potilaista on antanut jonkin tietyn näytteen.

Biopankkien näytteitä ei saa luovuttaa voitotarkoituksessa, koska kaupankäynti ihmisistä otettujen näytteiden kanssa on kielletty.

Tutkimus

Joistakin näytteistä voi olla suurta hyötyä lääketieteelliselle tutkimukselle. Tutkimuseettisen lautakunnan on hyväksyttävä kaikki tutkimusprojektit ennen niiden käynnistämistä. Lautakunta arvioi projektin tärkeyden terveydenhuollolle ja voidaanko se toteuttaa potilaan henkilökohtaista integriteettiä vaarantamatta.

Sinä päätät itse

Potilaana sinä päätät siitä, mihin tarkoituksiin näytteitäsä saa käyttää. Biopankkilain mukaan sinua on tiedotettava ja sinun on hyväksyttävä näytteidesi säilyttäminen ja käyttötarkoitus. Jos olet antanut suostumuksesi näytteidesi säilyttämiselle, voit milloin hyvänsä muuttaa päätöstäsi. *Vain näytteen säilyttämisen kieltävää päätöstä ei voi perua.*

Näytteenoton yhteydessä sinulta kysytään suostumustasi. Jos olet epävarma ja haluat harkita päätöstäsi, suosittelimme sinua suostumaan näytteen säilyttämiseen toistaiseksi. Voit myöhemmin muuttaa päätöstäsi postittamalla ei-kupongin, jonka voit saada käynnin yhteydessä.

Lisätiedot

Lisätietoja voit saada lääkäriltäsi.